

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 22/2012
18.12.2012

HAUTAUSTOIMEN MAKSUJA KOSKEVA MUUTOS KIRKKOLAKIIN

Eduskunta on hyväksynyt hautaustoimen maksuja koskevan muutoksen kirkkolakiin ([HE 127/2012 vp](#)). Laki tulee voimaan 19.12.2012 ja se on julkaistu [Suomen säädöskokoelman numerolla 780/2012](#). Lakimuutos on kirkolliskokouksen toukuussa 2011 hyväksymän lakiehdotuksen mukainen. Hautasijan luovuttamisesta ja hautaamiseen liittyvistä palveluista tulee periä maksut, joiden määräämisessä otetaan huomioon seurakunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Lakia sovelletaan päätettäessä vuonna 2013 perittävistä maksuista. Muutos aiheuttaa toimenpiteitä kaikissa niissä seurakuntatalouksissa, joissa hautasijat tai hautaamiseen liittyvät palvelut ovat tähän saakka olleet maksuttomia tai maksut ovat olleet vain nimelliset. Muutoksella ei ole vaikutusta voimassa oleviin hautaoikeuksiin.

Maksujen määräämisessä lähtökohtana ovat seurakunnalle hautausmaan ylläpitämisestä ja hautaamiseen liittyvistä palveluista aiheutuvat kustannukset kirkkohallituksen yleiskirjeen 13/2012 liitteen 2 "[Kustannusten kohdentaminen hautaustoimelle](#)" mukaisesti. Yleiskirjeen mukaisesti muutoksena aiempaan on hautaan siunaamiseen ja muistotilaisuuden järjestämiseen liittyvien tehtävien ja tilakustannusten erottaminen hautaustoimen tehtävälueilta. Hautaustoimen kustannuksina otetaan huomioon hautausmaahallinnon, hautausmaakiinteistöjen ja varsinaisen hautaustoimen kustannukset poistoineen, pääomakustannuksineen ja vyörytyskuluineen.

Seurakuntataloudet päättävät hautaustoimen maksuistaan edelleen itsenäisesti, kuitenkin lakien määrittämässä rajoissa. Hautaustoimilain mukaan maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset. Nyt kirkkolaisissa säädetään, että palvelun tuottamisesta aiheutuviin kustannuksiin suhteutetut maksut kuuluu periä. Maksuja koskeva päätös on perusteltava ja perusteluista tulee käydä ilmi hautaustoimesta aiheutuvat kustannukset.

Tavoitteena on kattaa hautaustoimen kustannukset maksutuotoilla ja seurakuntien saamalla yhteisövero-osuudella, seurakuntien muut luonteeltaan yhteiskunnalliset tehtävät huomioon ottaen siten, että kirkollisverovarot ei laskennallisesti tarvitsisi käyttää hautausmaiden ylläpitämiseen ja hautaustoimen palveluihin. Käytännössä maksutuotoilla kuuluisi kattaa 20 - 25 prosenttia hautaustoimen kokonaiskustannuksista. Seurakuntakohtainen yhteisövero-osuuden jyvittäminen hautaustoimelle ei ole tarkoituksenmukaista, koska yhteisöverotulon määrä vaihtelee suuresti seurakunnittain ja eri vuosina. Kirkkohallitus on antanut hautaustoimen maksuista

[yleiskirjeen 28/2005](#). Yleiskirjeen suositukset ovat pääpiirteissään edelleen voimassa kuitenkin siten, että ohjeen sivulla 13 kuvattua maksujen suhteuttamista seurakunnan saamaan yhteisövero-osuuteen ei enää tehdä. Sivun 14 esimerkkilaskelmassa esitetyt kappelin ja muistotilan maksuja, kuten kustannuksiakaan, ei kirjata enää hautaus-toimen vaan seurakunnallisen toiminnan pääluokkaan, tehtäväalueelle hautaan siunaaminen. Muilta osin esimerkkilaskelmassa esitetyt maksut ovat edelleen hyvin suuntaa-antavia useimmille seurakunnille.

Hautaus-toimilain 22 §:n mukaisesti yhteisövero-osuuden voidaan katsoa kohdentuvan hautausmaiden ylläpitoon. Vastaavaa valtion osallistumista hautaamiseen liittyviin palveluihin sen sijaan ei ole. Näin ollen maksut voivat painottua siten, että hautaamiseen liittyvät palvelut ovat lähellä omakustannushintaa, kun taas hautasi-jan luovuttamiseen ja haudan hallinta-ajan pidentämiseen liittyvät maksut voivat olla selvästi omakustannushintaa alemmat. Hautapaikkamaksut voidaan määrätä hauta-alueiden olosuhteiden mukaisesti siten, että maksun suuruudessa otetaan huomioon esimerkiksi alueiden erilainen seurakunnalle kuuluvan perushoidon taso.

Hautaus-toimessa perittäviin maksuihin sovelletaan lisäksi, mitä hautaus-toimilain 6 §:ssä säädetään. Näin ollen muutoksella ei ole vaikutusta hautaus-toimilaissa säädettyyn samamaksuisuusperiaatteeseen, maksujen perusteiden kuuluu olla samat kaikille paikkakuntalaisille. Ulkopaikkakuntalaisilta perittävät maksut voivat olla korkeammat, mutta tavoitteena on supistaa monissa seurakunnissa käytössä olevia kovin suuriksi katsottavia eroja paikkakuntalaisten ja ulkopaikkakuntalaisten mak-suissa. Tavoitteena on myös pienentää hautaus-toimen maksujen eroja seurakuntien välillä. Rintamaveteraanit ja heidän puolisonsa voidaan edelleen vapauttaa maini-tuista maksuista.

Toimivalta haudoista perittävistä maksuista päättämiseen on kirkkovaltuustolla. Muista maksuista päättäminen voi kirkkoneuvoston ohjesäännön mukaisesti kuulua kirkkoneuvoston toimivaltaan.

Hautaan siunaamiseen liittyvät maksut

Kirkolliskokous on syysistuntokaudella 2012 käsitellyt aloitetta maksusta kirkkoon kuulumattoman hautaan siunaamisesta ja jättänyt aloitteen raukeamaan. Asiaa koskeneen yleisvaliokunnan mietinnön mukaan hautaan siunaamisesta pyhänä toimi-tuksena ei tule periä maksua. Sen sijaan on mahdollista periä maksua muista ku-luista (esimerkiksi kappelin käyttö, suntio, lämpö, sähkö ja hallintokulut), jotka liittyvät hautaan siunaamiseen tekemättä siitä kuitenkaan varsinaisen pyhän toimi-tuksen välttämätöntä osaa. Näistä on mahdollista periä kohtuulliset, lähtökohtaises-ti omakustanteiset maksut. Maksun on perustuslain 6 §:n johdosta oltava syrjimä-tön.

Lisätiedot: Harri Palo, maankäyttöpäällikkö, Kirkkohallitus, puh. 09 1802 253, harri.palo@evl.fi

KIRKKOHALLITUS

Jukka Kesitalo

Pirjo Pihlaja

ISSN 1797-0326